

Publiekssamenvatting Code Banken

Sinds 1 januari 2010 is de Code Banken van kracht. Deze gedragscode is het antwoord van de banken op de begrijpelijke onrust in de samenleving over de internationale financiële crisis. Zij bevat onder meer uitgangspunten voor betere beheersing van risico en een verantwoord beloningsbeleid bij banken. De Code Banken stelt het belang van de klant centraal en draagt bij aan stabiliteit van de Nederlandse economie. De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) heeft de Code opgesteld op advies van de commissie-Maas. Deze commissie, die is ingesteld door de banken, heeft uitvoerig de oorzaken van de financiële crisis onderzocht en aanbevelingen gedaan. De Code draagt bij aan blijvende duurzame veranderingen bij banken. Zo werken banken samen hard aan vertrouwen in de banksector.

Inhoud: Code Banken stelt klant centraal

- **Deskundigheid**

De leden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen van de bank hebben voldoende kennis om hun rol te vervullen. Om ervoor te zorgen dat hun deskundigheid op het juiste niveau blijft, vindt geregeld educatie plaats. De voorzitters van beide raden zien hierop toe. De leden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen vullen elkaar aan en treden op als collectief. Ook zijn beide raden divers samengesteld.

- **Klant centraal**

Het centraal stellen van de klant is noodzakelijk voor het bestaan van een bank. De leiding van de bank houdt rekening met de belangen van allen die bij de bank zijn betrokken, zoals haar klanten, aandeelhouders en medewerkers. De klant zal altijd zorgvuldig worden behandeld. De raad van bestuur verankert de wettelijke zorgplicht voor de klant in de werkwijze van de bank. Iedere bank heeft een Product Goedkeuringsproces ingesteld. Hierdoor worden bankproducten alleen op de markt gebracht na zorgvuldige afweging van de risico's en toetsing aan de zorgplicht voor de klant.

- **Risicobeheer**

Een belangrijk aandachtspunt van de Code is het risicobeheer. De raad van commissarissen ziet hier scherp op toe. De raad benoemt uit zijn midden een speciale commissie die iedere bespreking over het risicobeheer voorbereidt. De raad van bestuur zorgt voor een evenwichtige afweging tussen commerciële belangen van de bank en te nemen risico's. Een van de leden van de raad van bestuur krijgt de speciale taak om besluitvorming binnen de raad op het punt van risicobeheer voor te bereiden. Op voorstel van de raad van bestuur wordt de hoeveelheid risico die de bank bereid is te nemen bij haar activiteiten tenminste één keer per jaar ter goedkeuring aan de raad van commissarissen voorgelegd. Tussentijdse veranderingen van de risicobereidheid worden afzonderlijk ter goedkeuring aan de raad van commissarissen voorgelegd.

- **Beloning**

De bank voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid. Dat beleid is in lijn met haar strategie, risicobereidheid, doelstellingen en waarden. Daarbij wordt rekening gehouden met de belangen van de bank op lange termijn, de internationale omgeving en het maatschappelijk draagvlak. Het beloningsbeleid heeft ook betrekking op het toekennen van pakketten bij aanstelling, behoud en vertrek van medewerkers.

Het totale inkomen van een lid van de raad van bestuur staat in verhouding tot het vastgestelde beloningsbeleid bij de bank. Dit totale inkomen wordt vastgesteld iets onder het midden van de beloning voor vergelijkbare functies binnen en buiten de financiële sector. Daarbij wordt ook naar het buitenland gekeken.

De toekenning van de variabele beloning (ook wel 'bonus' genoemd) aan een lid van de raad van bestuur is mede afhankelijk van winstgevendheid en continuïteit van de bank. De variabele beloning is voor een deel voorwaardelijk en wordt op zijn vroegst drie jaar later uitgekeerd. Voor een lid van de raad van bestuur bedraagt de variabele beloning per jaar maximaal 100% van het vaste inkomen.

De raad van commissarissen heeft de bevoegdheid om de variabele beloning die is toegekend aan het lid van de raad van bestuur op basis van onjuiste (financiële) gegevens bij hem of haar terugvorderen.

- Moreel-ethische verklaring

Ieder lid van de raad van bestuur ondertekent een moreel-ethische verklaring. De leiding van de bank zorgt ervoor dat deze verklaring wordt vertaald in principes voor het handelen van alle medewerkers. Iedere nieuwe medewerker van de bank wordt bij indiensttreding via het arbeidscontract uitdrukkelijk gewezen op de inhoud van deze principes en wordt geacht deze na te leven.

De commissie-Maas heeft de volgende tekst aanbevolen voor de moreel-ethische verklaring:

"Ik verklaar dat ik mijn functie als bankier integer en zorgvuldig zal uitoefenen. Ik zal een zorgvuldige afweging maken tussen alle belangen die bij de bank betrokken zijn, te weten die van de klanten, de aandeelhouders, de werknemers en de samenleving waarin de bank opereert. Ik stel in die afweging het belang van de klant centraal en zal de klant zo goed mogelijk inlichten. Ik zal mij gedragen naar de wetten, de reglementen en de gedragscodes die op mij als bankier van toepassing zijn. Ik zal geheim houden wat mij is toevertrouwd. Ik maak geen misbruik van mijn bancaire kennis. Ik zal mij open en toetsbaar opstellen en ik ken mijn verantwoordelijkheid voor de samenleving. Ik zal mij inspannen om het vertrouwen in het bankwezen te behouden en te bevorderen. Ik zal zo het beroep van bankier in ere houden."

- Naleving

De Code Banken is van toepassing op alle banken die beschikken over een bankvergunning. Iedere bank vermeldt elk jaar in haar jaarverslag hoe zij de principes van de Code Banken in het voorafgaande jaar heeft toegepast. Iedere bank plaatst dit verslag op haar website. De naleving van de Code Banken wordt jaarlijks beoordeeld door een onafhankelijke monitoringcommissie die is ingesteld door de NVB, in overleg met de minister van Financiën.

Voor de banken geldt het beginsel 'pas toe of leg uit'. De banken waarop de Code Banken van toepassing is, verschillen op veel gebieden. Zo opereren zij in verschillende (deel)markten en kunnen zij nationaal of internationaal georiënteerd zijn. Hierdoor kunnen afwijkingen van de Code gerechtvaardigd zijn, op voorwaarde dat zij gemotiveerd worden.